

SIMPTOME MINTALE ÎN BOALA PARKINSON, MANAGEMENT ȘI TRATAMENT

Ana Loghin, Larisa Boronin

Conducător științific: Larisa Boronin

Catedra de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Articolul este dedicat simptomelor psihiatrice comorbide în boala Parkinson, specifice de debut, dezvoltarea tabloului clinic, diagnosticul, prognosticul și tratamentul specific. Boala Parkinson este o boală neurodegenerativă relativ frecventă, cu o prezentare clinică specifică. **Scopul lucrării.** Studiul prezentării clinice și neuropsihiatrice în boala Parkinson, problemele de diagnostic. Prognosticul, managementul și tratamentul. **Material și metode.** Cercetarea a fost bazată pe studiile și analizele din sursele științifice (PubMed, Medscape, Academie Nationale de Medicine, Google academic). Pentru studierea temei au fost luate în considerație doar articolele publicate în ultimii 23 de ani. **Rezultate.** Tabloul clinic se caracterizează printr-o triadă clasică, simptome neuropsihiatrice grupate în: Non-motorii: patologia afectivă (anxietate, stări obsesiv-compulsive, apatie, anhedonie, depresie), tulburări de somn, comportament impulsiv, simptome somatice (tulburări de urinare sau constipație), manifestări cutanate, tulburări autonome (hipotensiune ortostatică, disfuncție erectilă și transpirație excesivă), cognitive (demență, dereglarea atenției, concentrației, memoriei), de gândire, de conștiință (delirium), de percepție: halucinații, iluzii, parestezii, ceneștopatii, dezorientare, stări psihotice; Psihomotorii și neurologice: disfagie, dizartrie, disfonie, algi, tulburări olfactive, excitație psihomotorie. **Concluzii.** Tulburările comportamentale, neurotiforme și psihice, motorie și non-motorie în boala Parkinson se răsfrâng direct asupra calității vieții pacienților și familiilor. S-a efectuat analiza manifestărilor clinice comorbide neuropsihiatrice, managementul și metodele specifice de tratament. **Cuvinte-cheie:** boala Parkinson, simptome neuropsihiatrice, tratament.

MENTAL SYMPTOMS IN PARKINSON'S DISEASE, MANAGEMENT AND TREATMENT

Ana Loghin, Larisa Boronin

Scientific adviser: Larisa Boronin

Department of Mental Health, Medical Psychology and Psychotherapy, Nicolae Testemițanu University

Background. The article is dedicated to comorbid psychiatric symptoms in Parkinson's disease, specific onset, development of the clinical picture, diagnosis, prognosis, and specific treatment. Parkinson's disease is a relatively common neurodegenerative disease with a specific clinical presentation. **Objective of the study.** Study of clinical and neuropsychiatric presentation in Parkinson's disease, diagnostic problems. Prognosis, management, and treatment. **Material and methods.** The research was based on studies and analyzes from scientific sources (PubMed, Medscape, National Academy of Medicine, Google academic). For the study of the theme, only articles published in the last 23 years were considered. **Results.** The clinical picture is characterized by a classic triad, neuropsychiatric symptoms grouped in: Non-engines: affective pathology (anxiety, obsessive-compulsive states, apathy, anhedonia, depression), sleep disorders, impulsive behavior, somatic symptoms (urinary disorders or constipation), skin manifestations, autonomic disorders (orthostatic hypotension, erectile dysfunction and excessive sweating), cognitive (dementia, dysregulation of attention, concentration, memory), of thinking, of consciousness (delirium), of perception: hallucinations, illusions, paraesthesias, ceneștopathies, disorientation, psychotic states; Psychomotor and neurological: dysphagia, dysarthria, dysphonia, algae, olfactory disorders, psychomotor excitement. **Conclusion.** Behavioral, neurotiform and mental, motor and non-motor disorders in Parkinson's disease directly affect the quality of life of patients and families. Analysis of neuropsychiatric comorbid clinical manifestations, management, and specific treatment methods was performed. **Keywords:** Parkinson's disease, neuropsychiatric symptoms, treatment.